

СОКІЛ Василь Васильович (27. 09, за паспортом — 01. 10. 1954, с. Волосянка Славського р-ну Дрогобицької обл., нині Стрийського р-ну Львівської обл. — 15. 04. 2025, с. Підбірці Львівського р-ну Львівської обл.) — фольклорист. Чоловік [Г. Сокіл](#), батько [Г. Коваль](#). Доктор філологічних наук (2005), професор (2009), член-кореспондент НАНУ (2021). Заслужений діяч науки і техніки України (2017). Премія імені О. Потебні НАНУ (2019). Закінчив Дрогобицький педагогічний інститут (Львівська обл., 1977). Учителював у селах на Львівщині (1971—86); від 1986 працював в Інституті народознавства НАНУ (Львів): від 2003 — завідувач відділу фольклористики. Наукові дослідження: історична народна проза, пам'ять про голодомори в Україні, життєписи народознавців, релігійних діячів, борців за волю України. Був керівником проєкту, упорядником, науковим редактором та автором низки статей «Української фольклористичної енциклопедії» (2018), писав також до «Малої енциклопедії українського народознавства» (2007; обидві — Львів) та ЕСУ. Уклав антологію українських колядок і щедрівок, зафіксованих упродовж 200 років. Записав понад 5 тис. народних пісень, сотні легенд, переказів і народних оповідань, 8 тис. зразків малих фольклорних жанрів, переважно коломийок. Підготував і опублікував низку різножанрових збірок: «Писана керниця: топонімічні

легенди та перекази українців Карпат» (1994), «Фольклорні матеріали з отчого краю» (1998, співавт.), «Народні пісні українців Зеленого Клину» (1999), «Як виник світ: легенди, колядки, балади» (2001), «Історичні перекази українців» (2003), «Джерела про зруйнування Запорозької Січі» (2005), «Львів в українському фольклорі» (2006), «Народна проза в записах Івана Франка» (2006), «Народні пісні з голосу Параски Павлюк» (2009), «Волосянка у фольклорі та говірці» (2016), «Бойківські народні пісні» (т. 1—2, 2020—21), «Українські колядки та щедрівки» (2022), «Народні пісні з Волині та Поділля» (2023; усі — Львів).

Основні праці

Народні легенди та перекази українців Карпат. К., 1995; Українські історико-героїчні перекази: структурно-семантичний та поетичний аспекти. Л., 2003; Українці про голод 1932—1933. Фольклорні записи Василя Сокола. Л., 2003; Фольклорна проза про голодомори ХХ ст. в Україні: парадигма тексту. Л., 2017; Епістолярій Тита Реваковича. Л., 2019; Джерелознавчі акценти життя та діяльності Михайла Зубрицького // Михайло Зубрицький: Збір. тв. і мат. у 3 т. Т. 2. Л., 2016; 3 під Маківки — в науку. Життя і діяльність Григорія Дем'яна. Л., 2024 (співавт.).

Рекомендована література

1. Дем'ян Г. Не лякався карпатський Сокіл «орлів» із КГБ // За вільну Україну. 1994, 11 жовт.;
2. Його ж. Бойківська родина вчених-фольклористів // Народознавство. 2003. № 64—65;
3. Його ж. На поклик національного відродження (До 50-річчя фольклориста Василя Сокола) // Народна творчість та етнографія. 2004. № 6;
4. Коваль Г., Сокіл Г. А вже осінь прийшла у мій сад... (Із фольклористичного доробку Василя Сокола) // Народознавчі зошити. 2014. № 4;
5. Павлюк С. Науковий простір фольклориста. В. Сокіл: Бібліогр. покажч. Л., 2014;
6. Коваль Г., Клепар-Сокіл Н. Від думок до друкованих сторінок: книжкові видання Василя Сокола — фундаментальний вклад в українську фольклористику // Народознавчі зошити. 2024. № 4.

[Л. Г. Мушкетик](#)

Бібліографічний опис:

Сокіл Василь Васильович / Л. Г. Мушкетик // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2025. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-889367>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).